

Predpisovanie liekov počas pandémie coronavirusom

Dňa 6.4.2020 nadobudol účinnosť zákon č. 69/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19 v oblasti zdravotníctva a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Týmto zákonom sa o. i. mení a dopĺňa v článku IV zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prijatou legislatívnou úpravou bol § 128 cit. zákona doplnený novými odsekmi 8 až 11, ktoré znejú:

„(8) Ministerstvo môže počas vyhláseného výnimočného stavu ,núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie vydať rozhodnutie ,ktorým v nevyhnutom rozsahu a na nevyhnutný čas

a) zakáže vývoz

1. humánneho lieku, ktorého výdaj nie je viazaný na lekársky predpis ,alebo humánneho lieku, ktorý nie je zaradený v zozname kategorizovaných liekov,

2. zdravotníckej pomôcky,

3. diagnostickej zdravotníckej pomôcky in vitro alebo

4. dietetickej potraviny, ktorá je zaradená v zozname kategorizovaných dietetických potravín,

b) obmedzí výdaj humánneho lieku, zdravotníckej pomôcky ,diagnostickej zdravotníckej pomôcky in vitro alebo dietetickej potraviny, ktorá je zaradená v zozname kategorizovaných dietetických potravín,

c) upraví predpisovanie humánnych liekov, zdravotníckych pomôcok, diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro alebo dietetických potravín,

d) upraví výdaj liekov, zdravotníckych pomôcok, diagnostických zdravotníckych pomôcok in vitro alebo dietetických potravín.

(9) Na vydanie rozhodnutia podľa odseku 8 sa nevzťahuje správny poriadok. Výrok právoplatného rozhodnutia je záväzný pre každého.

(10) Proti rozhodnutiu podľa odseku 8 nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodnutie nadobúda účinnosť v deň nasledujúci po dni jeho zverejnenia na webovom sídle ministerstva.

(11) Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá koná v rozpore s rozhodnutím vydaným podľa odseku 8, sa dopustí správneho deliktu a ministerstvo jej za tento správny delikt uloží pokutu vo výške od 500 do 25 000 eur. Fyzická osoba, ktorá koná v rozpore s rozhodnutím vydaným podľa odseku 8, sa dopustí priestupku a ministerstvo jej za to uloží pokutu vo výške od 200 do 10 000 eur.“.

V zmysle Metodického usmernenia hlavného odborníka pre VLD pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti vo všeobecnej ambulancii o dospelých počas pandémie COVID-19 – základné postupy, ktoré bolo publikované v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 113 zo dňa 15. marca 2020, Opatrením Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia č. OLP12595/2020 účinného od dňa 16.03.2020, vydaného z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky v súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19 vyhlásenou dňa 11.03.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie všeobecný lekár rieši chronickú medikáciu vystavovaním e-receptov. **Počas núdzového stavu môže všeobecný lekár predpísať liek bez dodržania platnosti preskripčného a indikačného obmedzenia.**

V súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou v Slovenskej republike Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. (ďalej len „VŠZP“) vydala **usmernenie k revíznej a postrevíznej činnosti**, ktoré uverejnila na svojej webovej stránke www.vszp.sk, v nasledovnom znení:

„Všetky lekárske predpisy a poukazy vystavené všeobecným lekárom pre dospelých a všeobecným lekárom pre deti a dorast alebo pediatriom v termíne od 6.3.2020 do odvolania, pri ktorých došlo k porušeniu preskripčného a indikačného obmedzenia:

- vo faktúrach za lekárenskú zdravotnú starostlivosť u liekov, dietetických potravín a zdravotníckych pomôcok s preskripčným obmedzením pri sekundárnom predpise (predpisujúci lekár + odporúčajúci lekár) bude VŠZP akceptovať riadky s prípadnou chybou a tieto nebudú označené na post revíziu (odporúčajúci lekár nie je uvedený, je uvedený a jeho platnosť skončila viac ako pred 12 mesiacmi, odporúčajúci lekár je uvedený nesprávnou odbornosťou)
- v kontrolách typu „SR“ spätná revízia na porušené preskripčné a indikačné obmedzenia voči všeobecným lekárom pre dospelých, všeobecným lekárom pre deti a dorast alebo pediatriom VŠZP nebude brať do úvahy lekárske predpisy a poukazy, pri ktorých došlo k porušeniu preskripčných a indikačných obmedzení pri sekundárnom predpise, ak odporúčenie existovalo a skončila jeho platnosť po 31.1.2020 alebo odporúčenie nespĺňa náležitosti v zmysle § 119 ods. 10, ods. 11 zákona č. 362/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.“

Dňa 6.4.2020 uverejnila VŠZP na svojej webovej stránke oznámenie o vydávaní stanovísk k úhrade liekov a dietetických potravín v nasledovnom znení:

„Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., (VŠZP) v súčasnej mimoriadnej epidemiologickej situácii upozorňuje poskytovateľov zdravotnej starostlivosti na zmeny týkajúce sa vydávania stanovísk, doby ich platnosti a schváleného množstva (počtu balení).

Už vydané stanoviská k úhrade kategorizovaných liekov a dietetických potravín, ktoré nie sú zabezpečované centrálnym nákupom a doba ich platnosti sa končí počas trvania mimoriadneho stavu, sa **predlžujú o 3 mesiace** oproti pôvodnému dátumu schválenia. Adekvátne k predĺženej platnosti stanoviska o 3 mesiace sa zvyšuje aj množstvo (počet balení) lieku na uvedené obdobie.

Pri predpise lieku alebo dietetickej potraviny so spôsobom úhrady „I“ alebo „S“ je potrebné, aby poskytovateľ zdravotnej starostlivosti dodržal nasledujúci postup:

1. Pri elektronickom lekárskom predpise v časti označenie na výnimku je potrebné označiť produkt na výnimku – **ÁNO** a použiť vynútený zápis. Do dôvodu vynúteného zápisu poskytovateľ uvedie **číslo posledného schválenia súhlasu s úhradou a COVID-19**. Tieto údaje je rovnako potrebné zapísať aj do poznámky. Ak pole poznámka nie je k dispozícii, je možné použiť pole variabilné dávkovanie, kde bude samotný predpis dávkovania doplnený o **číslo posledného schválenia a COVID-19** tak, aby bola táto informácia viditeľná v lekárni pri načítaní elektronického predpisu.
2. Pri papierovom lekárskom predpise poskytovateľ na jeho zadnej strane uvedie **číslo posledného schválenia súhlasu s úhradou a COVID-19**.

Začínajúca liečba liekom/dietetickou potravinou, na ktorú sa vzťahuje povinnosť schválenia zdravotnou poisťovňou:

Pri vydávaní stanovísk k úhrade liekov a dietetických potravín novo diagnostikovaným pacientom, ktorí začínajú s liečbou príslušným liekom/dietetickou potravinou, sa nič nemení. To znamená, že naďalej

platia zákonné podmienky na zasielanie žiadostí a následného schvaľovania liekov a dietetických potravín.“.

Všetky aktuálne informácie zdravotných poisťovní v súvislosti s pandémiou koronavírusu COVID 19 sú uverejnené na webových stránkach zdravotných poisťovní:

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.: www.vszp.sk

Dôvera zdravotná poisťovňa a. s.: www.dovera.sk alebo www.dovera.sk/koronavirus

Union zdravotná poisťovňa, a. s.: www.union.sk alebo

www.union.sk/app/novinky/Dolezite-informacie-v-suvislosti-so-sirenim-KORONA-virusu-COVID-19.html

V Bratislave 8.4.2020